

JAROSLAV LOPOUR / 6. 1. 2016

Zkáza krásou

Prvním českým filmem, který vstupuje v novém roce do kin, je dokument Heleny Třeštíkové a Jakuba Hejny o herečce Lídě Baarové. Tvůrci v něm navazují na starší televizní snímek, který obohacují o nové informace a vzácný obrazový materiál.

Helena Třeštíková připravila v roce 1995 pro Českou televizi půlhodinový portrét *Sladké hořkosti Lídy Baarové*. Jednalo se o sestříhanou výpověď, kterou natočila režisérka s bývalou herečkou Lídou Baarovou (vl. jm. Ludmila Babková, 7. září 1914 Praha – 27. říjen 2000 Salzburg) během čtyř dnů v jejím salcburském bytě. Třeštíková herečku původně kontaktovala kvůli rozhovoru o Velkém sále pražského paláce Lucerna pro televizní pořad *Lapidárium*. Současně ji napadlo udělat dokument i o ní samotné. Po krátkém váhání herečka přijala. Tehdy s ní režisérka natočila více jak šestihodinový materiál.

Po téměř dvaceti letech se Třeštíková na popud svého „dvorního“ střihače Jakuba Hejny k nepoužitému materiálu vrátila. Ve spolupráci s ním jej tři roky zpracovávala na hodinu a půl dlouhý dokument *Zkáza krásou*, jenž nyní vstupuje do českých kin.

Oba tvůrci původní rozhovor doplnili archivními fotografiemi a záběry, dobovými dokumenty, šoty z týdeníků, ukázkami z hereččiných českých, německých, italských a španělských filmů, četbou z jejích pamětí *Útěky* (1983) a *Života sladké hořkosti* (1991) a v neposlední řadě i dalšími rozhovory z dokumentů *Lída Baarová pohledem Otakara Vávry* (1995) společnosti FEBIO a *Vstaň a jdi dál* (1990) České televize a Jiřího Veličky.

Všemi těmito materiály se Třeštíková a Hejna snaží chronologicky rekonstruovat životní příběh Lídy Baarové, která ve 30. a 40. letech patřila mezi nejpopulárnější české herečky. Naštěstí se nezaměřují pouze na mnohokrát a v rozličných formách propíraný a omílaný skandalizovaný vztah s nacistickým ministrem propagandy Josefem Goebbelsem. Již na konzervatoři získala Baarová hlavní roli ve filmu *Kariéra Pavla Čamrdy* (1931). V roce 1934 byla angažována německou produkční společností

UFA. Při natáčení svého prvního německého filmu *Barkarola* se seznámila s říšským kancléřem Adolfem Hitlerem a s Josefem Goebbelsem. Po vztahu s německým hercem Gustavem Fröhlichem se během berlínských olympijských her blíže seznámila s Goebbelsem a začala se s ním scházet. Kvůli ministrovi herečka odmítla i nabídku od hollywoodské společnosti MGM. Pár se však na podzim 1938 na zákrok Goebbelsovy manželky a Hitlera rozešel. Po návratu do Čech Lída Baarová pokračovala ve filmování, ale i zde byla postupně omezována. Azyl na konci války našla v Itálii. Během poválečných represálií zemřela její matka, sestra spáchala sebevraždu, otec přišel o nohu a ona sama strávila šestnáct měsíců ve vazbě na Pankráci. Roku 1948 s novým manželem emigrovala. Později v Itálii a ve Španělsku navázala na svou filmovou kariéru a nakonec se usadila a dožila jako vdova po druhém manželovi v rakouském Salcburku.

Páteř celého dokumentu tvoří autentické vyprávění Lídy Baarové, které natočila Třeštíková v roce 1995, a doplňující četba z jejích memoárů. Rozhovor s herečkou je prokládaný archivními materiály. Přesně vybrané dobové ukázky dokonale ilustrují a navazují na slova Baarové. I divák znalý hereččiných memoárů jistě ocení značné množství prakticky neznámých ukázek z českých zpravodajských šotů i dokumentů. Je poučné vidět například zpravodajské záběry z plesu filmařů v Lucerně za účasti protektorátních činitelů a následně i poválečný filmařský ples na stejném místě a se stejnými tvářemi, jen funkcionáři z dob okupace jsou vyměněni za komunistické, v čele s ministrem informací Václavem Kopeckým. Jako bonus si publikum vychutná ukázky ze zahraničních filmů *Barkarola* (1934–1935), *Zlomená křídla* (1937), *Pruský příběh lásky* (1938), *Mě neklameš!* (1943), *Darmošlapové* (1953) a *Batalion stínu* (1956), z nichž u nás jsou dostupné pouze snímky *Pruský příběh lásky* a *Darmošlapové*.

Dokument Heleny Třeštíkové *Zkáza krásou* laickému divákovi srozumitelnou formou představí herečku Lídu Baarovou, osobnost, v jejímž životě se odráží otřesy a paradoxy nejbouřlivějšího století lidských dějin. Je možno jej chápat jako doplnění pro vyfabulovaný hraný film Filipa Renče *Lída Baarová* (původně připravovaný pod pracovním názvem *Hodina pokušení*), který do kin vstupuje jen o několik málo dní později.

Zkáza krásou (ČR 2015), scénář a režie: Helena Třeštíková, Jakub Hejna, kamera: Martin Kubala, Jan Malíř, Jiří Chod, Jaromír Nekuda, hudba: Tadeáš Věrčák, střih: Jakub Hejna. Aerofilms, 90 min. Premiéra: 7. 1. 2016.